

Aftenposten torsdag 1/3. 1945.

102926

De norske styrker fant tomme våpendepoter på Gardermoen i april 1940.

Kongen og Nygaardsvold-regjeringen hadde sendt våpnene til Finnland.

Fylkesfører dr. O. Hæeid kommer med oppsiktsvekkende avsløringer i et åpent brev.

1-3-45

Forleden mottok jeg et brev fra en landsmann. Jeg skulde helst svart direkte, men da han har glemt å undertegne — og det kanskje også har interesse for andre, må jeg vende meg til pressen og her avgi svar.

For ordens skyld og for at vedkommende glemsomme borger skal kjenne seg igjen, gjengir jeg det fulle innhold av brevet, som er ganske kort. Det lyder slik: «Har De noen gang tenkt over at det var en som svek da det gjaldt å forsvare Norge, en som til og med var norsk offiser — V. Quisling.»

At man etter det som er foregått i vår politiske og nasjonale forsvarsmessige utvikling fra forrige verdenskrig og

til i dag — enno kan bli stilt den slags spørsmål — tyder ikke på at naud lærer naken kjerring å spinne, langt mindre å tenke. Brevskriveren er dessverre et lysende tidens tegn i så måte, og han er ikke alene.

I mitt svar til Dem og alle dere som enno lider av samme blinde vrangforestilling, vil jeg begynne med å rette et spørsmål. Hvem har i alle år inntil ulykken for alvor kom over oss i 1940, talt og skrevet om den store fare som truet verden og det norske folket? Hvem har mant til nasjonal samling og forsvarsmessig rensning — før det ble for seint? — Alle vet at det var Vidkun Quisling —

Jeg var personlig vernepliktig offiser og ble i januar 1940 innbeordret til tjeneste på Gardermoen. Flere av mine venner av det såkalte bedre borgerskap, som også brevskriveren, etter alt å dømme tilhører, mottok også innbeordring til tjeneste. Alle sammen — uten unntagelse — skaffet seg lægeattester for sykdom, men både sykdommen og lægeattesten var svindel, «svik» fra ende til annen. En av dem, en meget velholden herre — i statens tjeneste — sa til meg: «Du vil da vel ikke reise, husk på din praksis, husk på familien og fortjenesten. Du kan da få en lægeattest. Du vil da vel ikke ligge inne i 3 måneder —». Jeg så på min venn, sa farvel — og reiste til fastsatt tid og sted.

Gardermoen hadde før vi rykket inn hatt besøk av finske offiserer. De hadde gjennomgått våre store depoter og krysset av alt av våpen og materiell som kunne brukes i den moderne krig, som Finnland den gang var oppe i. Den første oppgave som ble gitt våre staute bondegutter, var å kjøre alt dette brukbare krigsmateriell ned til Jessheim jernbanestasjon. Der ble det lastet på jernbanevognar, som var merket Bofors — Sverige. Dette arbeid foregikk under mest mulig diskresjon. Vi offiserer snakket jo oss imellom om denne «forsvarsberedskap» vi var innkalt for å styrke, men obersten, som nu sitter i England, og majoren — var helt tause. Ordre var ordre. Vi forstod jo at Finnland manglet våpen, men vi skjønte ikke at Norge kunne klare seg uten. En slags beroligelse var det jo å vite at vår kjære oberst var en personlig venn av kongen, men vi hadde allikevel bange anelser.

Dager og uker gikk og så kom Jøssingfjord-affæren, 16. februar. Vi stakk hodene sammen. Vi spurte hverandre: «Hva skal vi forsvare oss med? No blir det krig — det må bli krig». Til slutt gikk vår tjenestetid til ende. Den ble avsluttet med øvelser — krigsspill — hvor kongen var tilstede.

Det kunde være mer å fortelle om dette, men det interesserer ikke i denne forbindelse. Jeg skal bare nevne at vi kort tid før øvelsene sluttet — fikk besøk av en fenrik fra Festningen i Oslo. Han førte med seg et moderne maskingevær. Vi offiserer ble kalt sammen, og denne unge, dyktige gutten viste fram våpenet, tok det fra hverandre og lærte oss navnet på de ymse deler. Så pakket han det inn igjen — og reiste

tilbake til Oslo med det svenske monstrum. Underoffiserer og mannskap fikk ikke se det, og ingen fikk se de i bruk.

Vår tjenestetid var forbi. Vi hadde like før krigen brøt inn over landet — altså ribbet vår største ekserserplass, Gardermoen, for alt som het brukbar krigstilfang. Vi rekte helm mektig takkfulle. Vi hadde ved selvsyn sett hvordan det stod til. Hvem hadde ansvaret —?

Fjorten dager etter heimkomsten utgikk mobiliseringsordre. Personlig mottok jeg ikke denne, da besettestropene allerede hadde avskåret forbindelsen til Oslo og Gardermoen. Jeg deltok altså ikke i selve krigen.

Om De, hr. anonyme Spørger, deltok i nøytralitetsvakt og krig — vet De jo best selv, men alt taler for at De en av den privilegerte klasse som før krigen og enno den dag i dag har feidrelandet i munnen, men ikke i sitt hjerte. Det skulde ikke forbaure om De dengang Nygaardsvold og kongen forberedte siste akt i dramaet «Norge Undergang» — gikk rundt med en lægeattest, i likhet med mine nevnte gamle venner. Hvem «svek»?

Videre. — Våre gamle myndigheter nedrustet og sendte like før fiender kom — de siste brukbare våpen ut av landet. Folket visste ikke om dette kanskje ikke De heller, men V. Quisling visste alt sammen. Han var våken, han hadde forstand. Han hadde forstått det svikefulle spill som i åre vis og til siste slutt ble drevet med de norske folk.

For å skjule bedraget for folket sendte regjeringen ut mobiliseringsordre. De erklærte krig — og lot våre soldater slåss med nærsagt tørre nevene mot verdens mest moderne krigsmakt. «Når skurken ikke ser annen utveg — blir han nasjonal», sa en gang Nygaardsvold. «Altså allikevel en sannhet men en hard dom over seg selv».

V. Quisling, som De skriver, forsøkt å redde hva reddes kunde, og takke være hans klarsynete handlemåte — lever fremdeles det norske folket — ender tåper ute og heime daglig i disse fenkrigsår har søkt å øde hva ødes kunde. Hvem er sviker?

Man skal være varsom med svikerstempelen — hvem det enn gjelder. De finnes et uttrykk som heter å handle god tro, og vi vet fra det praktiske at det bli begått masser av tapelig ligheter, ja, forbrytelser — grunne egenrindighet og uforstand.

Egoisme, blindhet, kortsynthet og godtroenhet — er vel sannsynlig de adferdigheter som dannet grunnlaget for vår stilling i 1940, og som førte til katastrofen. At de ansvarlige subjektene rømte og lot folket i stikken — er en annen sak.

En ting må imidlertid i dag — ette fem års betenkningstid — være klar for alle som fremdeles er ved sine fulle fem, at hadde det norske folket fulgt Quislings retningslinjer fra hans tid som forsvarsminister og fram til 1940 vilde Norge — etter alt å dømme — unngått krigen.

Løgn og forbrytelse pleier for alle seiere å bli oppklart, selv om syndere gjør aldri så meget for å skjule at

brødre. Slik vil det også gå med omsyn til de ulykker og den vanære vårt folk ble påført 1940.

Historiens dom uteblir ikke, selv om den kan falle seint, men en ting er sikkert alt i dag, at for denne domstol vil Vidkun Quisling stå med rent rulleblad. Dette til orientering og ettertanke for Dem og likesinnede.

Høyer, «Hjemme» madsen. Fikking.

Episoden i juni 1940.

Fra redaktør Herman Smitt Ingebretsen har vi mottatt følgende:

Jeg er blitt gjort oppmerksom på at det er blitt brukt i pressen et feilaktig referat av min fremstilling av en bestemt episode under juni-forhandlingene 1940.

Det jeg fortalte om episoden var følgende:

Den dagen en eller annen hadde funnet på at man skulle henvende seg til Kongen og be ham selv trekke seg tilbake, spurte Magnus Nilssen, som ledet forhandlingene, om partiene ville gi en sånn henvendelse sin tilslutning. Arbeiderpartiet svarte da ja, Venstre svarte ja og Bærge svarte på Høyres vegne nei.

Der ble da en fullstendig polsk riksdag og Alfred Madsen sprang opp og sa: «Det var det jeg visste. Når Høyre får valget mellom folket og Kongen, så velger de Kongen.»

4-10-45

Aftenposten 4.10.1945